

Вх. № Д10-362/10.03.2025 **ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА**

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Мирослава Атанасова Раковска*
Научна специалност: Икономика и управление (стопанска логистика)
Университет за национално и световно стопанство

1. Обща информация за конкурса

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 06-25/28.01.2025 г. на Ректора на Икономически университет - Варна.

2. Информация за конкурса

Обявеният в ДВ, бр. 105 от 13.12.2024 г., конкурс за **професор** е по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“ за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет на Икономически университет – Варна.

3. Кандидат по конкурса

В обявения конкурс за професор участва един кандидат – доц. д-р Донка Димитрова Желязкова от катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет на Икономически университет – Варна.

Кандидатът в конкурса е придобил ОНС „доктор“, заема академичната длъжност „доцент“ повече от две академични години (14 години) и има публикуван монографичен труд, който не повтаря представения за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност "доцент".

За периода от учебната 2022/2023 до учебната 2023/2024 доц. д-р Желязкова има общо 424 часа аудиторна заетост в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по 17 лекционни курса, участва в екипи за изготвяне на учебни програми. Има издадени 2 самостоятелни учебника и 1 в съавторство. Ръководила е двама успешно защитили докторанти, 2 научно-изследователски проекта и е участвала в 2 проекта, както и в 29 конференции в страната и чужбина. Освен представената като основен хабилизационен труд самостоятелна монография, доц. д-р Желязкова е автор и съавтор на общо 15 монографии и студии, 21 научни статии и 29 научни доклада. Установени са 67 цитати в научни издания.

Изложеното потвърждава, че кандидатът в конкурса отговаря на всички задължителни изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ съгласно чл.

26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Доц. д-р Донка Желязкова също така изпълнява всички допълнителни количествени изисквания на ИУ-Варна.

4. Персонална характеристика на кандидата

Доц. д-р Донка Желязкова е завършила бакалавърска и магистърска степен по специалността „Икономика на търговията“ в ИУ – Варна, а през 2003 г. придобива ОНС „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление на търговията“. От 2004 г. тя е последователно хоноруван асистент, главен асистент и доцент в катедра „Икономика и управление на търговията“ в ИУ – Варна. Владее английски, руски и италиански език.

5. Количествена, структурна и съдържателна характеристика на представените научни трудове

В съдържателно отношение представените за рецензиране трудове засягат основно областта на транспортната логистика, както и проблемите на търговията, обслужването на клиентите и куриерските услуги. Публикациите се отличават с използването на представителни литературни източници.

Самостоятелният монографичен труд на тема „Състояние и тенденции в развитието на пазара на транспортни услуги в България“ е в обем от 152 с. Монографията предлага задълбочено изследване на пазара на транспортни услуги в България за периода от 2012 до 2021 г. В първата част се дефинират теоретичните основи на пазара, като се подчертава неговата същност и специфики, включително взаимодействието между транспортни фирми, инфраструктурни организации и държавни институции. Във втората част се анализират икономическите показатели и динамиката на търсенето на различни видове транспорт, като се акцентира на развитието на големите транспортни компании и състоянието на транспортната инфраструктура в страната. Третата част разглежда актуалните проблеми, възможностите и бъдещите перспективи пред пазара на транспортни услуги, включително иновациите и възможностите, които предлагат съвременните технологии и дигитализация. Монографията има полезен теоретичен и практичен принос към разбирането на състоянието на българския транспортен пазар и предлага основа за стратегическо развитие в бъдеще. Тя е ценен ресурс за академични изследвания и практическо приложение в транспортния сектор, като предлага ясни насоки за неговото модернизиране и адаптиране към съвременните изисквания и европейски политики.

Монографиите и студиите предоставят задълбочен и обоснован анализ на развитието на пътническия транспорт в България през периода 2012-2022 г., като детайлно разглеждат предпочитанията на българските потребители към различните транспортни алтернативи и влиянието на дигитализацията върху търговията и икономиката. Проучванията в областта на куриерските услуги и конкуренцията в сектора „Транспорт,

складиране и пощи“ обхващат разнообразие от важни теми, включително сценарии за търговските отношения между ЕС и Русия, транспортни и логистични системи, както и устойчивото развитие. Изследванията обединяват теоретични постановки и емпирични данни, като особено ценни са предложенията за подобряване на енергийната ефективност, кръговата икономика и качеството на обслужване в куриерските и пощенските услуги, както и конкретните решения за модернизация на инфраструктурата и устойчивото развитие на транспортните услуги в България.

Научните статии разглеждат актуалните предизвикателства и възможности в различни транспортни сектори в България, включително морския, въздушния и пътническия транспорт, с акцент върху влиянието на глобалните и геополитически промени. Изследванията акцентират върху възможността за възстановяване на българския флот и модернизация на пристанищната инфраструктура, като подчертават важността на стабилизирането на Черноморския регион. Въздушният транспорт е друг фокус в статиите, като авторът прави анализ на нискотарифните авиокомпаниии и техния принос към развитието на авиацията и прави умерено оптимистични прогнози за стабилизиране на търсенето в сектора. Статиите също така представят важността на дигитализацията, иновативните решения и инвестициите в нови технологии за логистичните услуги в България, като подчертават тяхната ключова роля в глобалния обмен и развитието на икономиката. Те предлагат перспективи за устойчиво развитие на транспортния сектор в България, като акцентират на важността на интеграцията на транспортните решения и екологичните стандарти в процесите на транспортна логистика и търговия.

Докладите успешно разглеждат ключовите предизвикателства пред човешкия ресурс в логистичния сектор, като поставят акцент върху значимостта на дигиталните инструменти и технологии за оптимизация на логистичните процеси. Дигитализацията не само че води до значителни промени във веригите за доставки, но и ускорява транспортните процеси, като същевременно улеснява прехода към по-устойчиви решения. Подчертано е нарастващото значение на устойчивото развитие, което поставя нови изисквания към логистичния сектор, като всяка логистична дейност трябва да бъде преразгледана и адаптирана към глобалните тенденции. В докладите е обсъдено как иновациите в енергийния сектор могат да подкрепят устойчивото развитие, като същевременно се подчертава нуждата от разширяване на обхвата на пощенските услуги и тяхната трансформация към модерни и технологични решения. Оптимизацията на логистичните процеси в компаниите за куриерски услуги чрез дигитализация също е важна тема, като също така се засягат актуални въпроси, свързани със споделената мобилност и възможностите за използване на електрически превозни средства в градска среда. Систематизацията на предизвикателствата пред човешкия ресурс в логистичните и транспортни сектори, както и разглеждането на дигиталната трансформация и

устойчивото развитие, подчертават, че иновациите и технологиите ще продължат да играят ключова роля в бъдещето на тези индустрии.

Научните трудове на доц. д-р Донка Желязкова се отличават с логична структура, ясен и разбираем език и стил. Анализът и оценката на нейната публикационна дейност показват високи научни постижения, значимост за практиката и пълно съответствие с изискванията за придобиване на академичната титла „професор“.

6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа на кандидата.

Научните и научно-приложни приноси на кандидата могат се обобщят по следния начин:

1. Обогатена и разширена е теорията за същността и особеностите на пазара на транспортни услуги, съдържанието и структурата на логистиката в транспортния процес, мястото на транспорта в кръговата икономика и неговата роля във веригите на доставки. Обобщени и аргументирани са съвременни теоретични решения за транспорта в контекста на актуалните икономически условия.

2. Доразвито е научното знание в областта на управлението на качеството на обслужване на фирмено ниво, което предоставя нови перспективи за подобряване на бизнес процесите в транспорта.

3. Разработени са адаптирани методики за изследване на търсенето и предлагането на транспортни услуги за товарни превози, както и на осигуреността с транспортна инфраструктура за всеки вид транспорт. Доразвити са методики за изследване на състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, на влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика, на енергийното потребление в транспортния сектор, както и на устойчивото развитие на транспортната система.

4. Разработените методики са апробирани, при което са анализирани и оценени търсенето и предлагането на транспортни услуги за товарни превози, осигуреността с транспортна инфраструктура за всеки вид транспорт, състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика, енергийното потребление в транспортния сектор, както и устойчивото развитие на транспортната система. Открити са проблеми на развитието на пазара на транспортни услуги и такива, свързани със състоянието на транспортната инфраструктура в страната.

5. На базата на проведени изследвания са оценени ефектите на дейността на куриерски фирми, опериращи в България, върху организации, осъществяващи търговия на дребно извън търговските обекти, както и влиянието на дигитализацията в търговията върху дейността им.

6. Изследвани и оценени са проблемите на концентрацията в логистичния сектор на България, основните направления в развитието на съвременната търговия и връзките между търговията и транспорта.

7. Апробирани са модели за максимизиране на общото количество извършена работа в транспортния сектор, за минимизиране на транспортните разходи и за оптимизиране на структурата на пътническия транспорт.

8. Изследвани и анализирани са актуалните тенденции в развитието на всички видове транспорт за превоз на товари, както и състоянието и развитието на пътническите превози на България по видове транспорт с отчитане на техните специфики. Аргументирани са възможности за оптимизация на различните транспортни алтернативи и значението им за ефективността на логистичните процеси в страната.

7. Участие в научни проекти и научни форуми.

Доц. д-р Донка Желязкова е постигнала значими резултати в научната си дейност, като е участвала активно в 29 научни форума, ръководела е 2 и е участвала в 2 научно-изследователски проекта. Освен това, тя активно допринася за развитието на науката като член на Съюз на учените – Варна, секция „Икономически науки“, и на Териториалната организация на научно-техническите съюзи във Варна, както и като член на научните и редакционните съвети на три конференции.

8. Количествена и качествена оценка на преподавателската работа

Доц. д-р Донка Желязкова има натрупан 21 годишен стаж като преподавател в ИУ-Варна. През този период тя води занятия в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по 19 дисциплини в областта на логистиката, транспорта, търговията, хотелиерството и ресторантьорството и малкия бизнес. Доц. д-р Желязкова работи активно със студентите във връзка с разработването на съвместни публикации. Тя е ръководител на специалност „Мениджмънт на хотелиерския и ресторантьорския бизнес“ към Центъра за продължаващо обучение на ИУ – Варна и извършва обучения към центъра. Натрупаният опит на кандидата като преподавател в сферата на висшето образование е напълно достатъчен за заемане на конкурсната длъжност.

9. Други

Доц. д-р Желязкова допринася за развитието на ИУ-Варна като зам.-ръководител катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ от 2023 г. и като член на Общото събрание, Контролния съвет и Централната конкурсна комисия на ИУ-Варна, както и на Общото събрание, Факултетния съвет и Атестационна комисия на Стопанския факултет. Тези дейности са важни не само за университета, но и подчертават високия професионализъм и ангажираност на доц. д-р Желязкова в академичната среда.

10. Критични бележки, въпроси и препоръки

Препоръчвам на кандидата да продължи развитието на научноизследователската си дейност по посока проучване на нови устойчиви транспортни технологии и практики, както и на възможности за минимизиране на въглеродните емисии в транспорта като част от глобалните усилия за екологична устойчивост. Разработването на иновации в този контекст може да бъде полезно за приложните изследвания в бизнеса и за повишаване на конкурентоспособността на транспортните компании.

11. Заключение

Кандидатът за академичната длъжност „професор“ – доц. д-р Донка Василева Желязкова, напълно отговаря на изискванията, поставени на национално и университетско ниво за заемането на тази длъжност. Нейните научни трудове обхващат важни и актуални теми в логистичната практика, като са разработени на високо академично ниво. Постиженията ѝ в научноизследователската и преподавателската дейност заслужават висока оценка. Въз основа на тези резултати, препоръчвам на членовете на научното жури да подкрепят избора на доц. д-р Донка Василева Желязкова за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“, в Икономически университет – Варна.

10.03.2025 г.
гр. София

Рецензент:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

(проф. д-р Мирослава Раковска)

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (транспортна логистика)“ при Икономически университет – Варна
(ДВ, бр. 105/13.12.2024 г.)

1. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Симеонка Александрова Петрова, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, катедра „Търговски бизнес“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление (търговия)“.

Основание за изготвяне на становището: Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна №РД 06-25/28.01.2025 г. за назначаване на състава на Научно жури, на основание чл. 4 във връзка с чл. 29а (1) от Закона за развитие на академичния състав в Република България, чл. 7, ал. 2 и чл. 123, ал. 3 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна и Решение на Факултетния съвет на Стопански факултет (Протокол №19/23.01.2025 г.), и съгласно Уведомително писмо за решенията на първо заседание на Научното жури по конкурса, проведено на 18.02.2025 г. по реда на чл. 4, ал. 8 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл. 124, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

2. Информация за конкурса

На основание чл. 3, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (транспортна логистика)“ – един, за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ към Икономическия университет – Варна, е обявен в Държавен вестник, бр. 105/13.12.2024 г.

3. Кандидат по конкурса

В установения срок документи за участие в обявения конкурс е подал 1 (един) кандидат – доц. д-р Донка Димитрова Желязкова. Единственият кандидат убедително отговаря на Минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионалното направление, по което е обявен конкурса, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. Доц. д-р Донка Димитрова Желязкова многократно изпълнява допълнителните количествени изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно чл. 118 (2), т. 6 от Правилника за развитието на академичния състав в Икономически университет – Варна, по реда на чл. 26, ал. 5 на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

4. Данни за кандидата

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор“ – доц. д-р Донка Димитрова Желязкова, работи като преподавател в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при Стопански факултет на Икономически университет – Варна от 2005 г. до настоящия момент. Успешно защитава дисертационен труд за присъждане на **образователна и научна степен „доктор“** през 2003 г. по научна специалност 05.02.18 Икономика и управление (търговия), с Диплома №28784/08.01.2004 г., издадена от Висшата атестационна комисия, гр. София. През 2011 г. придобива академичната длъжност „доцент“ по Икономика и управление (логистика), със Свидетелство №Д010/16.12.2011 г., което е в съответствие с изискванията на чл. 118, ал. 2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна. Областите на научните интереси на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова са свързани с: транспортна логистика; логистика; логистично обслужване на клиентите; международна търговия; международна логистика. От 2017 г. членува в Съюза на учените – Варна, секция „Икономически науки“.

5. Описание на научните трудове

През периода на своята преподавателска и научноизследователска дейност, считано от 2005 г. до 2024 г., доц. д-р Донка Димитрова Желязкова има разработени 103 бр. публикации. Нейният h-index (citation index) в Scopus е 1. В настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“, в област на висшето образование Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, по научната специалност Икономика и управление (транспортна логистика), доц. д-р Донка Димитрова Желязкова участва общо със 70 бр. публикации с 1788 страници, като: 50 бр. публикации с 1549 страници са самостоятелни; 20 бр. публикации с 239 страници – са в съавторство. Структурата на представените публикации е, както следва:

- **Монографии** – 4 бр., в т.ч.: 2 бр. самостоятелни монографии; 2 бр. монографии в съавторство.
- **Студии** – 12 бр., в т.ч.: 7 бр. самостоятелни студии; 5 бр. студии в съавторство. Общо 4 бр. студии – 3 бр. на английски език, от които 1 бр. в съавторство, и 1 бр. – на български език, са публикувани в реферирана и индексирана, световно известна база данни Scopus.
- **Научни статии** – 21 бр., 18 бр. – самостоятелни и 3 бр. – в съавторство.
- **Научни доклади** – 29 бр., 20 бр. – самостоятелни и 9 бр. – в съавторство.
- **Учебници и учебни помагала** – 3 бр., 2 бр. – самостоятелни и 1 бр. – в съавторство.
- **Други публикации** – 1 бр. (самостоятелна).

В съдържателен план представените публикации, отразяващи научноизследователската дейност на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова, са в съответствие с тематиката на обявения конкурс и обхващат следните по-значими изследователски проблеми: анализиране и оценяване на състоянието и тенденциите в развитието на пазара на транспортни услуги в България, локализиране на проявяващи се проблеми и очертаване на насоки за бъдещо развитие; проследяване на динамиката в развитието на пътнически транспортни алтернативи, формиращи

предлагането на транспортния пазар в България – железопътен, автобусен, въздушен, воден и градски електротранспорт; ефекти от дейността на организациите, предоставящи куриерски услуги и осъществяващи търговия на дребно извън търговските обекти на българската икономика; оптимизиране на икономическите процеси в производствено-транспортната система на предприятието; роля на технологиите като средство за подобряване на енергийната ефективност в транспорта на България; глобални и регионални измерения на транспорта; устойчиво развитие на транспорта в Европейския съюз и в България; развитие на логистичния сектор на България; икономически анализи в областта на международната логистика; състояние на регионалния транспортен потенциал по видове транспорт; етапи в развитието на международни търговски отношения и др.

Монографичният труд на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова на тема: „Състояние и тенденции в развитието на пазара на транспортни услуги в България“ е рецензиран от двама хабилитирани рецензенти и публикуван през 2023 г. в специализирано научно издание „Наука и икономика“ на Икономически университет – Варна, Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, кн. 90, ISBN 978-954-21-1158-0, в обем от 152 страници.

Монографичната разработка представя достигнатите изследователски резултати от задълбочено теоретично, методологично и емпирично проучване на пазара на транспортни услуги в България. Практическата полезност на изследването намира израз в интерпретирането на проблеми и перспективи пред развитието на проучвания пазар, свързани както с конвенционални подходи на развитие, така и с иновативни практики на съвременната дигитална трансформация на икономиката и обществото.

В **първа глава** на монографичната разработка се извършва: систематизиране и детерминиране на позициите на различни автори относно същността и обхвата на пазара на транспортни услуги, осъществявано на база потвърдена и отхвърлена хипотеза за тъждественост при използването на понятията „пазар на транспортни услуги“ и „транспортен пазар“; очертават се особеностите на пазара на транспортни услуги, открояват се елементите на действащия механизъм за саморегулиране – прилагани принципи на ценообразуване, конкуренция, специализация на участниците на пазара на транспортни услуги, диференциация и др.; представя се методика за изследване на състоянието и развитието на пазара на транспортни услуги, която се допълва с показатели за измерване на състоянието на транспортната инфраструктура по видове транспорт.

Втора глава се посвещава на изследване на състоянието на пазара на транспортни услуги в България през периода 2012-2021 г. Привеждат се по-важни характеристики на сектор „Транспорт, складиране и пощи“ в България. Провежда се икономическо анализиране на значими показатели на транспортния пазар. Формулират се основни тенденции на развитие, очертаващи се в рамките на оценявания период при отделните пазарни сегменти. Извършва се преглед на състоянието на предприятията, предлагащи транспортни услуги в България. Осъществява се изследване на състоянието на транспортната инфраструктура в България.

В **трета глава** на монографичния труд се извеждат проблеми, възможности и перспективи за развитие пред пазара на транспортни услуги в България. Търсят се

решения със стратегически характер за развитие на изследвания национален пазар и неговото по-добро интегриране в транспортната мрежа на Европа.

В своето съдържание монографичният труд на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова е разработен на висок научен стил и е посветен на актуален и значим научнопрактически проблем. Съдържанието на разработката притежава необходимата научна стойност на самостоятелно и подходящо конструирано в методологичен план изследване. Обемът и структурата на монографията отговарят в достатъчна степен на поставената от автора изследователска цел, което осигурява основа за постигане на търсената завършеност.

Пряко свързана с направлението на обявения конкурс е и **втората монография** на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова – „Глобални и регионални измерения на транспорта“, издадена от Университетско издателство „Наука и икономика“ на Икономически университет – Варна, 2015 г., с обем от 348 страници. В нея авторът представя теоретични основи на транспорта в контекста на транспортната логистика, като се съблюдават границите на логистичната система. Систематизират се икономически значими показатели за изследване състоянието на транспортния сектор. Разработва се и се апробира математически модел за оптимизация на общото количество извършена работа от товарния транспорт. В резултат от направените анализи се достига до формулиране на изводи и перспективи за развитие на отделните видове транспорт, включващи важни инфраструктурни решения.

От Справката за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ е видно, че доц. д-р Донка Димитрова Желязкова е **съавтор в две монографични разработки**, свързани с тематиката на обявения конкурс, както следва: „Оптимизиране на икономически процеси в производствено-транспортната система на предприятието“, Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, Варна: „Наука и икономика“, кн. 62, 197 с., глава първа, с. 16-63., издадена през 2019 г.; „Влияние на дигитализацията на търговията върху икономическото развитие на България и регионите“, Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, Варна: „Наука и икономика“, кн. 70, 254 с., глава осма, с. 186 – 208, издадена през 2021 г.

Прочитът на студиите, научните статии и доклади, в общ обем от 780 страници, позволява систематизиране на тяхното тематично съдържание и открояване на преимуществен изследователски интерес на кандидата към научната област на транспортната логистика. Проведените научни изследвания се допълват в разработки, разглеждащи проблемите на търговията, включително международни търговски отношения, обслужването на клиентите и куриерите.

В своята цялост общият брой и съдържанието на представените за рецензиране публикации от доц. д-р Донка Димитрова Желязкова, за участие в конкурс за „професор“ по научна специалност „Икономика и управление (транспортна логистика)“, са значим наукометричен показател, отразяващ научните резултати и техния отзвук в научната литература. Публикациите на кандидата отговарят и надвишават количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в Икономически университет – Варна, определени на основание чл. 26, ал. 5 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. Публикациите съответстват на изискванията по чл. 118, ал. 2 т. 3-6 във връзка с чл.

6. Идентифициране на приносите

Задълбоченият преглед на представените от доц. д-р Донка Димитрова Желязкова публикации по конкурса за академичната длъжност „професор“ ми дава основание **да приема** и убедително да потвърдя коректното и целесъобразно формулиране от кандидата на научните и научно-приложните приноси с теоретичен и практико-приложен характер. По-значими приноси по открити направления са, както следва:

- Теоретични приноси – доразвива се и се обогатява теорията относно същността и особеностите на пазара на транспортни услуги; предлага се и се адаптира методика за комплексно изследване на основни показатели, характеризиращи търсенето и предлагането на транспортни услуги в сегмента на товарните превози; обогатява се съществуващото познание за съдържанието и структурата на логистиката на транспортния процес, включително се изразява авторова позиция, както и се привеждат теоретични постановки, разкриващи модерни решения в транспорта; допълват се изследователски позиции относно мястото на транспорта в кръговата икономика; доразвиват се теоретични познания с методики за изследване на състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб; разширява се научното знание в сферата на управлението на качеството на обслужване на фирмено равнище.
- Практикоприложни приноси – съвкупно се изследват основни показатели, характеризиращи търсенето и предлагането на транспортни услуги в България, както и националната осигуреност с транспортна инфраструктура, изградена за отделен вид транспорт; очертават се сериозни проблеми, съпътстващи развитието на пазара на транспортни услуги в страната, засягащи организацията на движението на товаропотоците и обективното състояние на транспортната инфраструктура; прилагат се методики за изследване на състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, за проучване влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика; извършват се сравнителни проучвания на куриерски фирми, опериращи в България, на икономическите ефекти от тяхната дейност, както и на проявленията под влияние на дигитализацията; разработва се методика и се детерминират проблемите на концентрацията в логистичния сектор на България; апробират се модели по максимизиране на общото количество извършена работа в транспортния сектор, по решаване на транспортна задача за минимизиране на транспортните разходи, както и по оптимизиране на структурата на пътническия транспорт; обследват се връзки между търговията и транспорта, като ключова логистична функция; изследват се състоянието и развитието на пътническите превози на България по видове транспорт с отчитане на спецификите на транспортния пазар; проучват се и се аргументират актуални измерения в развитието на транспортните алтернативи, използвани при превозите на товари.

Така изведените научни и научно-приложни приноси с теоретичен и практикоприложен характер позволяват обобщението, че чрез своите научни публикации доц. д-р Донка Димитрова Желязкова **развива и дообогатява** научноизследователското направление за изучаване на транспортната логистика,

както и на съвкупността от процеси в логистиката, необходими за развитието на транспорта като значим икономически сектор. Приведените публикации се характеризират с проблемна ориентираност и целенасоченост на извършените изследвания от страна на кандидата.

От Справката за цитиранията е видно, че са открити общо 67 цитирания на научните публикации на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова, от които 4 са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация – Scopus. Откритите цитирания са положителни аргументи за признание на авторските позиции на кандидата в областта на теорията на транспортната логистика, изразени в монографии, студии, научни статии и доклади.

7. Участие в научни проекти и научни форуми

Доц. д-р Донка Димитрова Желязкова е участвала в общо 3 научноизследователски проекта, свързани с тематиката на конкурса. По 1 от тях кандидатът е ръководител. Резултати от участието на кандидата в приведените проекти са регистрирани и отразени в научни публикации. Успешното приключване на 3 проекта се свързва с публикуване на 1 самостоятелна монография и 2 монографии в съавторство. Признание за кандидата е членството в научен и редакционен съвет на 4 сборника с доклади от научни конференции.

8. Преподавателска работа

Преподавателската дейност на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова включва 11 учебни дисциплини в ОКС „бакалавър“, 6 учебни дисциплини в ОКС „магистър“ при Икономически университет – Варна. За обезпечаване на учебния процес кандидатът участва в разработването на 9 учебни програми в съавторство, в ОКС „бакалавър“, и в 5 учебни програми в съавторство, в ОКС „магистър“. Научен ръководител е на 2 успешно защитили докторанти и 1 в процес на обучение. За подпомагане на научноизследователската дейност на студентите и докторантите кандидатът участва в написването на 4 публикации в съавторство.

9. Други

В своето професионално развитие доц. д-р Донка Димитрова Желязкова заема редица ръководни постове, като: член на Общото събрание на Икономически университет – Варна; член на Общото събрание на Стопански факултет на Икономически университет – Варна, член на Факултетния съвет на Стопански факултет на Икономически университет – Варна, член на Атестационна комисия при Стопански факултет на Икономически университет – Варна, член на Централната конкурсна комисия на Икономически университет – Варна, член на Контролния съвет на Икономически университет – Варна.

Кандидатът е била член на Българската асоциация по логистика. Понастоящем е член на Териториалната организация на Научно-техническите съюзи – гр. Варна, както и на Съюза на учените – гр. Варна, секция „Икономически науки“.

10. Плагиатство

Не е констатирано плагиатство, некоректно използване на данни или некоректно позоваване на чужди научни трудове в представените от кандидата материали по обявения конкурс.

11. Критични бележки

Неоспорими са научноизследователските качества на публикациите на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“. По тази причина моите бележки и препоръки към кандидата свързвам с нейното бъдещо научно развитие: за постигане на по-широко популяризиране на провежданите проучвания препоръчвам резултатите да се публикуват в международни научни издания с импакт фактор и/или импакт ранг.

12. Заключение

В заключение, обстойната количествена, качествена и структурна оценка на представените материали от кандидата по конкурса, неоспоримите научни и научно-приложни приноси в научните публикации, многобройните участия в научни проекти и научни форуми, преподавателската дейност, разработването на учебни програми, подпомагането на научноизследователската дейност на студенти и докторанти, членството в научни организации, редакционни колегии и други професионални постижения доказват, че доц. д-р Донка Димитрова Желязкова убедително отговаря както на Минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионалното направление, по което е обявен конкурса, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, така и на допълнителните количествени изисквания, съгласно чл. 118 (2), т. 6 от Правилника за развитието на академичния състав в Икономически университет – Варна, по реда на чл. 26, ал. 5 на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Оценяването на научноизследователските и преподавателските качества на доц. д-р Донка Димитрова Желязкова позволяват да се направи обобщението, че тя притежава обоснован и неопровержим принос към академичните ценности на Икономически университет – Варна и развитието на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“.

Въз основа на гореизложеното с убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да вземат решение **„ЗА“ заемане на академичната длъжност „професор“** от доц. д-р Донка Димитрова Желязкова в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (транспортна логистика) към Икономическия университет – Варна.

гр. Свищов,
04 април 2025 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Симеонка Петрова)

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“

Професионално направление: 3.8 Икономика

Научна специалност: „Икономика и управление (Транспортна логистика)“

1. Обща информация

- Изготвил становището: Проф. д-р Данчо Янков Данчев, научна специалност „Икономика и управление (търговия)“, катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при Икономически университет – Варна.
- Основание за изготвяне на становището: решение на научното жури от 18.02.2025г. и заповед на Ректора на ИУ-Варна РД-06-25/28.01.2025г..

2. Информация за конкурса

- Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки
- Професионално направление: 3.8 Икономика
- Факултет, за нуждите на който е обявен конкурса: Стопански факултет
- Катедра, за нуждите на която е обявен конкурса: Катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при ИУ-Варна
- Брой и дата на Държавен вестник, в който е обявен конкурса: 105/13.12.2024г.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса за „професор“ по научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“ е доц. д-р Донка Желязкова от катедра „ИУТУ“ при Икономически университет – Варна.

Представената от доц. д-р Донка Желязкова научна продукция като количество и качество съответства и надхвърля минималните национални изисквания за академична длъжност „професор“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса, според чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, което се илюстрира в следващата таблица:

Показатели	Минимални изисквани точки по групи показатели за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 Икономика (съгласно ЗРАСРБ)	Декларирани точки от кандидатката

Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50	50
Хабилитационен труд - монография	100	100
Сума от показателите от 4 до 10, в т.ч.	200	788,32
- Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100	100
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n	413,32
- Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни	45/n	157,5
- Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n	77,5
- Публикувана глава от колективна монография	20/n	40
Сума от показателите от 11 до 13, в т.ч.	100	460
- Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни	15	60
- Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10	160
- Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране	5	240
Сума от показателите от 14 до края, в т.ч.	100	286,67
- Ръководство на успешно защитил докторант	40/n	80
- Участие в национален научен или образователен проект	15	60
- Ръководство на национален научен или образователен проект	30	60
- Публикуван университетски учебник	40/n	80
- Публикувано университетско учебно пособие	20/n	6,67

Кандидатката изпълнява допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ:

№	Показатели	Точки за „професор“	Декларирани точки от кандидатката
1	Научни доклади	60	238,32
2	Научни статии и студии	115	280
3	Публикации в Scopus и/или Web of Science	30	157,5
4	Цитирания в Scopus и/или Web of Science	15	60

5	Защитили докторанти	40	80
6	Научноизследователски проекти (участие и/или ръководство)	15	120

Съгласно представената справка-декларация, доц. д-р Донка Желязкова е изпълнила и количествено надвишава значително минималните национални количествени изисквания общо и по отделните критерии, както и допълнителните изисквания на ПРАС на ИУ-Варна.

4. Данни за кандидатката (персонална характеристика)

Кандидатката по конкурса за „професор“ притежава диплома за ОНС „Доктор“ № 28784/08.01.2004г. и свидетелство за академична длъжност „доцент“ № Д 010/16.12.2011г.

Доц. д-р Донка Желязкова отговаря на изискванията в чл. 118, ал.2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС) – притежава ОНС „доктор“ и е заемала академичната длъжност „доцент“ не по-малко от две академични години в същото висше училище.

Кандидатката за участие в конкурса през периода 1993-1997г е студентка в Икономически университет- Варна с придобита степен „бакалавър“ в специалност „Икономика на търговията“, през периода 1997-1998г. завършва магистърска програма по „Икономика на търговията“, а през периода 2000-2003г е докторант в докторска програма „Икономика и управление (търговия)“ в Икономически университет - Варна. През периода 2004-2005г. работи като офис сътрудник в частен професионален колеж „Икоминтелект“ ЕООД – гр. Варна. От 2004г. до 2005г. е хоноруван асистент и през 2005г. постъпва като главен асистент в катедра „ИУТУ“ на ИУ-Варна, където нейното професионално развитие продължава като доцент (2011г. - до настоящия момент). Основните научни интереси на доц. д-р Донка Желязкова са в областта на транспортната логистика, логистиката, логистичното обслужване на клиентите, международната търговия и логистика.

5. Описание на научните трудове

Доц. д-р Донка Желязкова отговаря на изискванията по чл. 118, ал.2 т. 3-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Общият брой на публикациите на кандидатката за „професор“ е 103, в т.ч. 5 броя монографии (3 самостоятелни), 14 броя студии (9 самостоятелни), 30 броя научни статии (24 самостоятелни), 46 научни доклада (35 самостоятелни), 4 броя учебници (2

самостоятелни), 3 броя учебни помагала (1 самостоятелни) и 1 брой други публикации. Общо 5 публикации са включени в световноизвестната база за рефериране и индексирание Scopus – 5 студии (3 самостоятелни и 2 в съавторство).

В настоящия конкурс доц. д-р Донка Желязкова участва с част от посочените по-горе публикации – общо 70 броя, които са представени в следната таблица:

Вид на научните публикации	Общо (бр.)	В т.ч.	
		Самостоятелни	В реферирани и индексирани издания в световноизвестни бази данни
Монографии	4	2	-
Студии	12	7	4
Научни статии	21	18	-
Научни доклади	29	20	-
Учебници и учебни помагала	3	2	-
Други публикации	1	1	-
Общо	70	50	4

Петдесет от представените за конкурса трудове са самостоятелни публикации, в т.ч. 9 монографии и студии, 18 научни статии, 20 научни доклада. Освен това, кандидатката е представила още 20 колективни публикации, в които е участвала. Четири студии са публикувани на английски език и са реферирани и индексирани в световноизвестната база данни с научна информация Scopus. Преобладаващата част от останалите публикации са включени в редица други системи за рефериране и оценяване, а някои публикации са директно свързани и с учебно-преподавателската дейност.

За участие в конкурса за „професор“ доц. д-р Донка Желязкова е представила едната от самостоятелните монографии със заглавие „Състояние и тенденции в развитието на пазара на транспортни услуги в България“ с общ обем от 152 страници като основен хабилитационен труд. Монографичният труд отговаря на изискванията, тъй като е публикуван в специализирано научно издателство, обсъден е в първичното звено, рецензиран е от две хабилитирани лица, решава съществен научен и научно-приложен проблем на високо съвременно равнище и не повтаря публикациите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и за заемане на академична длъжност „доцент“ (в съответствие с изискванията на чл. 118, ал. 2, т.4 и на чл. 129, ал. 2 от ПРАС на ИУ-Варна).

Хабилитационният труд (Публикация 1.1) представя авторовата гледна точка при осмислянето на проблемите в областта на пазара на транспортни услуги като се

разкриват неговата същност, особености и методика за изследване на състоянието и развитието му. Въз основа на проведените теоретични обобщения се изследва пазарът на транспортни услуги в България през периода 2012 – 2021 г. и се коментират проблеми и перспективи пред развитието на пазара на транспортни услуги в България.

В монографията е направен теоретичен обзор на същността и особеностите на пазара на транспортни услуги и въз основа на анализ на състоянието и тенденциите за неговото развитие в България се локализируют проблеми и се очертават насоки за бъдещото му развитие. В съответствие с поставената цел на разработката са обособени три структурни единици, обвързани логически помежду си. В първата глава се дефинират теоретичните основи на пазара на транспортни услуги, като на базата на задълбочен обзор на специализираната литература се извеждат неговата същност и особености. Втората глава е посветена на изследователския интерес на автора към актуалното състояние на пазара на транспортни услуги в България, като се проследява динамичното му развитие на базата на основни икономически показатели по съпоставими цени за сектор „Транспорт, складиране и пощи“ в България за периода 2012 – 2020 г. Третата глава е с практико-приложен характер и очертава някои проблеми, възможности и перспективи пред развитието на пазара на транспортни услуги в България, свързани както с конвенционални подходи за развитие, така и с иновативни практики, попадащи в обсега на съвременната дигитална трансформация на процесите и обществото.

В монографията „Глобални и регионални измерения на транспорта“ (Публикация 14.13) се достига до обобщения относно теоретичните основи на транспорта в контекста на транспортната логистика и в границите на логистичната система, като паралелно с това се конкретизират някои особености на модерните решения и се систематизират показатели за изследване състоянието на транспортния сектор. Проведено е емпирично изследване на актуалното състояние на транспорта в международен, национален и регионален мащаб, основано на система от показатели, които са хронологично и логически обвързани с цел да бъдат систематизирани проблеми и локализирани възможности за развитие в сферата на транспорта на международно, национално и регионално равнище. В резултат на направените анализи са формулирани изводи и перспективи за развитие на отделните видове транспорт, свързани с многоаспектни стратегически възможности, които включват както потенциални насоки в организацията на транспорта, така и важни инфраструктурни решения.

Приемам не само хабилитационния труд и посочените други монографии, но и всички представени публикации като имащи пряко или косвено отношение към конкурса за „професор“.

Посоченото до тук дава основание да се направи заключение, че представената научна продукция от доц. д-р Донка Желязкова за участие в конкурса за „професор“ по съдържание и по количество е достатъчна и надхвърля изискванията за заемането на тази академична длъжност и покрива профила на обявения конкурс.

6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа на кандидатката

В представените научни публикации на доц. д-р Донка Желязкова за участие в конкурса за „професор“ по научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“ могат да се идентифицират научни приноси с теоретичен, методологичен и научно-приложен характер:

Основни теоретични приноси

1. Обобщена и доразвита е теорията относно същността и особеностите на пазара на транспортни услуги.
2. Обогадени са съществуващите знания в областта на транспорта и съдържанието и структурата на логистиката на транспортния процес.
3. Допълнени са теоретичните постановки относно мястото на транспорта в кръговата икономика, транспортно-логистичните системи и веригите на доставки.
4. Доразвито е научното знание в сферата на управлението на качеството на обслужване на фирмено равнище.

Основни методологически приноси

1. Предложена е адаптирана методика за комплексно изследване на основни показатели, характеризиращи търсенето и предлагането на транспортни услуги в сегмента на товарните превози, както и за осигуреността с транспортна инфраструктура за всеки вид транспорт.
2. Разработена са методики за изследване на състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, за влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика, за развитието на крайното енергийно потребление в транспортния сектор, за устойчивото развитие на транспортната система.
3. Разработена е методика и са извършени сравнителни изследвания по проблемите на концентрацията в логистичния сектор на България.

Основни научно-приложни приноси

1. Комплексно са изследвани основни показатели, характеризиращи търсенето и предлагането на транспортни услуги в България, както и националната осигуреност с транспортна инфраструктура
2. Изследвани са състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика, развитието на крайното енергийно потребление в транспортния сектор и устойчивото развитие на транспортната система.
3. В сравнителен план са изследвани куриерските фирми, опериращи в България, ефектите от тяхната дейност във връзка с организации, осъществяващи търговия на дребно извън търговските обекти и влиянието на дигитализацията в търговията върху дейността им.
4. Апробирани са модели на задачата за максимизиране на общото количество извършена работа в транспортния сектор, за минимизиране на транспортните разходи и на модел за оптимизиране на структурата на пътническия транспорт.
5. Изследвани са връзките между търговията и транспорта, като ключова логистична функция, състоянието и развитието на пътническите превози на България, развитието на всички транспортни алтернативи, използвани при превозите на товари.

7. Оценка на цитиранията

В справката за цитиранията доц. д-р Донка Желязкова представя 68 идентифицирани цитирания (вероятно са повече), от които 4 са в световноизвестни бази данни (Scopus и Web of Science), 16 са в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 48 са в нереферирани списания с научно рецензиране.. Тези цитирания намират израз в 460 точки (при необходими 100 точки) по минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно чл. 26 ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ. Доц. д-р Донка Желязкова има профили в Scopus, Web of Science, ORCID, Google Scholar и Research Gate, което допринася за повишаване на видимостта и популяризирането на нейните публикации в национален и международен мащаб.

8. Участие в научни проекти и научни форуми

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Донка Желязкова участва с 6 научни и образователни проекта (в т.ч. 2 като ръководител), от които 3 проекта са завършили с публикуването на монографии, 2 с публикуването на сборник с доклади и 1 проекта е свързан с разработването на докторска дисертация.

Доц. д-р Донка Желязкова е била член на редица редакционни колегии за провеждане на научни форуми.

9. Преподавателска работа

При оценката на преподавателската работа на доц. д-р Донка Желязкова са взети предвид изискванията на чл. 129, ал. 5, т. 1 от ПРАС на Икономически университет – Варна и на чл. 296, ал. 3, т.1 от ЗРАСРБ.

Доц. д-р Донка Желязкова работи като редовен преподавател в катедра „ИУТУ“ на ИУ-Варна от 20 години – хоноруван асистент (2004-2005г.), главен асистент от 2005г. и доцент от 2011г. Педагогическият опит на кандидатката е в съответствие с тематиката на конкурса за „професор“. Учебно-преподавателската дейност на доц. д-р Донка Желязкова – като продължителност и качество – съответства на изискванията на настоящия конкурс.

Доц. д-р Донка Желязкова е утвърден преподавател по различни учебни дисциплини в разнообразни форми на обучение и квалификационни степени, в т.ч. редовно и дистанционно обучение на бакалаври, магистри и докторанти, които обхващат тематиката на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“.

От представената справка става ясно, че през уч.2022/2023г. доц. д-р Донка Желязкова е водила лекционни курсове в ОКС „Бакалавър“ с общ хорариум от 207 ч. по дисциплините „Логистика“, „Транспортна логистика“ „Логистично обслужване на клиентите“ и лекционни курсове в ОКС „Магистър“ с общ хорариум от 21ч. по дисциплините „Международна логистика“ и „Дистрибуционна логистика“. През уч.2023/2024г. учебната натовареност на кандидатката за „професор“ е 217ч. по посочените по-горе дисциплини, а в ОКС „Магистър“ учебната натовареност е 45 часа, като посочените по-горе дисциплини се допълват с „Международна търговия и логистика“.

Доц. д-р Донка Желязкова участва в разработването на учебни програми за обучение на студентите в специалностите „Икономика и търговия“, „Логистика“, „Логистичен мениджмънт“ и на редица други специалности в ИУ-Варна. Самостоятелно или в съавторство участва в разработването на 3 учебника и учебни помагала. Ръководила е екипи, участващи в Студентските научни сесии в ИУ-Варна. Научен ръководител е на дипломанти в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“.

Доц. д-р Донка Желязкова участва в докторската програма по „Икономика и управление (търговия)“ с дисциплината „Търговски маркетинг и логистика“. Научен ръководител е на 3 докторанти по докторската програма, от които 2 успешно защитили

и 1 е в процес на обучение. Ръководител е на 1 научен проект за подпомагане на разработването на докторски дисертации. Има 4 съвместни публикации със студенти и докторанти.

10. Административен опит

В съответствие с изискванията на чл. 129, ал. 5, т. 3 от ПРАС на Икономически университет – Варна следва да се подчертае, че в своето професионално развитие доц. д-р Донка Желязкова заема редица административни работни позиции, като: зам.-ръководител на катедра „ИУТУ“ (2023 – до настоящия момент), член на ФС на Стопански факултет (2012-до настоящия момент), член на ОС на ИУ-Варна (2012 – до настоящия момент), член на ОС на Стопански факултет (2012 – до настоящия момент), член на Атестационната комисия на СФ при ИУ-Варна (2023-2026г.), член на Контролния съвет на ИУ-Варна (2016-2019г.). Доц. д-р Донка Желязкова членува в НТС и Съюз на учените в България, била е член на Българската асоциация по логистика (2017-2019г.).

11. Плагиатство

При запознаването и анализирането на научната продукция на доц. д-р Донка Желязкова не съм установил плагиатство, некоректни данни и некоректно позоваване на чужди научни трудове.

12. Въпроси и препоръки

В съответствие с разпоредбите на чл. 130 от ПРАС на Икономически университет – Варна към кандидатката за заемане на академичната длъжност „професор“ може да се отправи следния въпрос:

1. Какво е мнението на кандидатката за траекторията в бъдещото развитие на съвременната логистика в условията на дигитализация?

13. Заключение

След запознаването и анализирането на научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на доц. д-р Донка Желязкова може да се направи констатацията, че кандидатката за заемане на академична длъжност „професор“ отговаря на следните условия и изисквания:

1. придобила е образователна и научна степен „доктор“ през 2004г.;
2. заемала е академичната длъжност „доцент“ в ИУ-Варна, не по-малко от две академични години.

3. представила е публикуван монографичен труд в специализирано научно издателство, който не повтаря публикациите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и за заемане на академична длъжност „доцент“;

4. отговаря и надхвърля минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно чл. 26 ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ;

5. отговаря и надхвърля изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ в ИУ– Варна на основание чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ;

6. няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Това ми дава основание да изразя пълната си и безрезервна подкрепа и категорично положително отношение по кандидатурата на доц. д-р Донка Желязкова за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“. Това обуславя и категоричното ми крайно решение, което е безкомпромисно „ДА“.

Април 2025

Варна

Член на научното жури.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 579

(проф. д-р Данчо Данчев)

От: доц. д-р Пламена Николова Милушева, хабилитирана в професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Логистика на снабдяването)“, Икономически университет – Варна

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в Икономически университет – Варна /решение на научно жури, назначено със заповед на ректора на ИУ-Варна № РД 06-25/28.01.2025 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ, бр.105/13.12.2024 г. за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“ за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ към Икономически университет-Варна.

2. Кандидат по конкурса

В конкурса за академична длъжност „професор“ участва само един кандидат: доц. д-р Донка Димитрова Желязкова, редовен преподавател в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ към Стопански факултет на ИУ-Варна. Доц. д-р Донка Желязкова е предоставила необходимите доказателства за изпълнение, както на посочените в чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ изисквания за заемане на академична длъжност „професор“, така и на количествените изисквания на ИУ-Варна (на осн. чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ).

3. Данни за кандидата (персонална характеристика):

Доц. д-р Донка Димитрова Желязкова е преподавател в ИУ – Варна от 2005 година. Придобила е научна степен „доктор“ по научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление (търговия)“ през 2004 година след успешно защитена докторска дисертация на тема „Интегрирано управление на дистрибуционната дейност /на примера на Завод за калцинирана сода – гр. Девня/“. От 2011 година е назначена на длъжност „доцент“. Заема позиция заместник ръководител в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ от 2023 година.

Областите на научен интерес на кандидата са в сферата на обявения конкурс – транспортна логистика, логистика, логистично обслужване на клиенти, международна търговия и международна логистика.

Кандидатът по конкурса представя множество участия в редакционни колегии, научни организации, университетски комисии и др. Владее английски, руски и италиански език.

Доц. д-р Донка Желязкова отговаря на изискванията в чл. 118, ал.2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС).

4. Описание на научните трудове

Доц. д-р Донка Димитрова Желязкова участва в конкурса за академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Транспортна логистика)“ със 70 публикации. Представените трудове са в съответствие на изискванията по чл. 118, ал.2 т. 3-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Необходимият брой точки за изпълнение на минималните национални изисквания съгласно чл. 26 от ЗПРАС е 550 точки, а фактическото изпълнение от доц. д-р Донка Желязкова със значително надхвърляне е 1714,99 точки, както следва по групи показатели за изпълнение на минимални национални изисквания за заемане на академична длъжност „професор“:

За участие в конкурса кандидатът е представил:

- защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“ на тема „Интегрирано управление на дистрибуционната дейност /на примера на Завода за калцинирана сода – гр. Девня/“ (50 точки според МНИ за заемане на академична длъжност „професор“).
- самостоятелна монография /основен хабилитационен труд/ „Състояние и тенденции в развитието на пазара на транспортни услуги в България“, издаден през 2023 година от издателство „Наука и икономика“, ИУ – Варна. Представеният труд е в обем 151 страници. Представени са задълбочено теоретичните основи на пазара на транспортни услуги. Предложено е обхватно и интересно от практическа гледна точка изследване на състоянието на пазара на транспортни услуги в България през периода 2012-2021 година, въз основа на което са открити проблеми, възможности и перспективи за развитието му. (100 точки);
- публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, самостоятелна монография /не е представена като основен хабилитационен труд/, 21 статии (в т.ч. 3 в съавторство) и 29 доклада, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, 4 студии публикувани в *Scopus*, 8 студии публикувани в нереферирани

списания с научно рецензиране и публикувани глави от 2 колективни монографии. (788, 32 точки);

В съдържателен аспект преобладават публикации на доц. д-р Донка Желязкова, които са насочени главно в областта на транспортната логистика, като те се допълват и доразвиват в разработки, разглеждащи проблемите на търговията, обслужването на клиентите и куриерите. Научната продукция на кандидата се характеризира със задълбоченост, компетентност, целенасоченост и стилова издържаност. Прави впечатление, че 72% от публикациите на авторката са самостоятелни разработки, което дава основание да се отчете индивидуалния принос в научните постижения, както и способност за екипна научна работа.

5. Идентифициране на приносите

Значителният обем научни изследвания на доц. д-р Донка Желязкова в областта на транспортната логистика са допринесли за открояване на редица значими за теорията и практиката приноси, а именно:

Теоретични приноси

- Обобщена и доразвита е теорията относно същността и особеностите на пазара на транспортни услуги и е предложена адаптирана методика за комплексно изследване на основни показатели, характеризиращи търсенето и предлагането на транспортни услуги в сегмента на товарните превози, както и за осигуреността с транспортна инфраструктура за всеки вид транспорт.
- Обогатени са съществуващите знания в областта на транспорта като са разгледани теоретични постановки, които конструират разбирането относно съдържанието и структурата на логистиката на транспортния процес, а в практико-приложен план са обобщени и аргументирани, с ясно изразена авторова позиция, теоретични постановки, разкриващи модерни решения в транспорта при съвременните икономически условия.
- Допълнени са теоретичните постановки относно мястото на транспорта в кръговата икономика и е открояна неговата роля в обхвата на транспортно-логистичните системи и веригите на доставки.
- Доразвити са теоретичните познания с методики за изследване на състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, за влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика, за развитието на крайното енергийно потребление в транспортния сектор, за устойчивото развитие на транспортната система.
- Доразвито е научното знание в сферата на управлението на качеството на обслужване на фирмено равнище.

Практико-приложни приноси

- Комплексно са изследвани основни показатели, характеризиращи търсенето и предлагането на транспортни услуги в България, както и националната осигуреност с транспортна инфраструктура, изградена за всеки вид транспорт, което е послужило за основа да бъдат открити някои сериозни проблеми, които съпътстват развитието на пазара на транспортни услуги в страната, засягащи както организацията на движението на товаропотоците, така и обективното състояние на транспортната инфраструктура.
- Приложени са методики за изследване на състоянието на транспортния сектор в международен, национален и регионален мащаб, за влиянието на транспорта върху развитието на кръговата икономика, за развитието на крайното енергийно потребление в транспортния сектор, за устойчивото развитие на транспортната система.
- Проведени са изследвания в сравнителен план на куриерски фирми, опериращи в България, на ефекти от тяхната дейност във връзка с организации, осъществяващи търговия на дребно извън търговските обекти и на влиянието на дигитализацията в търговията върху дейността им.
- Разработена е методика и са извършени сравнителни изследвания по проблемите на концентрацията в логистичния сектор на България.
- Апробирани са модели на задачата за максимизиране на общото количество извършена работа в транспортния сектор, на транспортна задача за минимизиране на транспортните разходи, на модел за оптимизиране на структурата на пътническия транспорт.
- Обследвани са както връзки между търговията и транспорта, като ключова логистична функция, така и основни направления в развитието на съвременната търговия.
- Изследвано е състоянието и развитието на пътническите превози на България по видове транспорт с отчитане на спецификите на този транспортен пазар.
- Изследвани и аргументирани са актуални измерения в развитието на всички транспортни алтернативи, използвани при превозите на товари: воден (морски и речен), железопътен, въздушен, тръбопроводен и автомобилен транспорт.

Големият брой цитирания на трудове на кандидата в научни издания, а именно: 4 цитирания в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus или Web of Science); 16 цитирания в монографии и колективни томове с научно

рецензиране; 48 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране, носят на кандидата /460 т./, които значително надвишават минималните изисквания от /100 т./, е показател за разпознаваемостта на специалиста доц. д-р Донка Желязкова, не само сред българските, но и сред чуждите автори.

5. Участие в научни проекти и научни форуми.

Доц. д-р. Донка Желязкова участва в 6 национални проекта, на два от които е ръководител. Тя многократно е член на научен и редакционен съвет на СНС в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“. Членува в Съюз на учените – Варна, секция „Икономически науки“ от 2017 г. и в ТО на НТС – Варна от 2007 г. През периода 2017-2018 година е била член на Българската асоциация по логистика.

6. Преподавателска работа

Преподавателската дейност на доц. д-р Донка Желязкова обхваща курсове в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ в редовна и дистанционна форма на обучение. Предоставените справки за учебната натовареност на кандидата през последните 2 учебни години - 2022/2023 и 2023/2024 г. свидетелстват за това, че той преподава основно дисциплини в областта на настоящия конкурс, а именно: Транспортната логистика в бакалавърска и магистърска степен на обучение, Логистичното обслужване на клиенти в бакалавърска степен и други. През годините доц. д-р Желязкова е разработила 9 учебни програми в ОКС „Бакалавър“ и 5 в ОКС „магистър“.

За конкурса кандидатът представя 2 самостоятелни учебника /Транспортна логистика и Логистично обслужване на клиенти/ и участие в 1 учебно помагало.

Доц. д-р Желязкова е научен ръководител на трима докторанти, двама от които са успешно защитили докторска степен. За активната работа на кандидата с докторанти и студенти, свидетелстват и 4 публикации в съавторство.

7. Други

Доц. д-р Донка Желязкова от 2012 година до момента е член на ОС на ИУ – Варна, член на ОС на СФ на ИУ – Варна и член на ФС на СФ на ИУ – Варна. От 2023 до 2015 г. е член на Атестационна комисия при СФ на ИУ – Варна. Член на Централната конкурсна комисия на ИУ – Варна е била през периода 2016 – 2023 година. През 2016 – 2019 година е била член и на Контролния съвет на ИУ – Варна.

8. Плагиатство

В трудовете на доц. д-р Донка Желязкова няма доказано по законоустановен ред плагиатство. Кандидатката е предоставила декларация за оригиналност.

9. Критични бележки

Нямам критични бележки.

10. Заключение

Демонстрираният до този момент творчески и професионален път, както и направеният анализ на научната, преподавателската и административната дейност на база представените документи от доц. д-р Донка Димитрова Желязкова дава основание да се твърди, че са изпълнени всички изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „професор”. Оценявайки по количество, вид, съдържание и качество публикации, съм убедена, че кандидатът изпълнява изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в ИУ – Варна (в частта им за заемане на академичната длъжност „професор”).

Всичко това ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят предложението доц. д-р Донка Димитрова Желязкова да бъде утвърдена за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.8 „Икономика”, научна специалност „Икономика и управление (транспортна логистика)” в ИУ – Варна.

Дата: 03.04.2025г.

гр. Варна

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/доц. д-р Пламена Милушева/